

**ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
ΤΕΚΝΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΤΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ
ΚΑΙ ΤΕΚΝΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΣΤΟ
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ
ΔΕΥΤΕΡΑ 13 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2010
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ:
ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ
ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ: ΤΕΣΣΕΡΙΣ (4)**

ΚΕΙΜΕΝΟ

Η κατάσταση στους δρόμους του Βερολίνου μετά από μία μεγάλη γιορτή είναι πιστό αντίγραφο της ζωής σε κάθε μεγαλούπολη: άδεια μπουκάλια σαμπάνιας παρατημένα εδώ κι εκεί, μνημεία της γιορτινής στιγμής. Συσκευασίες βεγγαλικών, βρεγμένες και πατημένες. Η πόλη γιόρτασε άγρια, άγρια και **χαρούμενα**. Οι άγνωστοι, που τσούγκριζαν τα ποτήρια τους στους δρόμους **πριν** από μια βδομάδα, έχουν κρυφτεί και πάλι πίσω από τους γιακάδες των παλτών τους. Κάτω από τα αλλεπάλληλα στρώματα πλεκτών κρύβονται τα στομαχάκια των εορτών. «Ήθελα να κάνω κάτι ακραίο» λένε τα στομαχάκια, τα μπουκάλια σαμπάνιας, οι ξεχειλισμένοι κάδοι των σκουπιδιών.

Τα άχρηστα δώρα παραχώθηκαν στα ντουλάπια, στα συρτάρια. Η κατάχρηση αγαθών έχασε πια τον επείγοντα χαρακτήρα της, το ίδιο και ο στολισμός. Οι κάρτες, η διακόσμηση, όλα περισσεύουν. Αυτή είναι, σε όλη της τη μεγαλοπρέπεια, «η απώλεια των γιορτών», σύμφωνα με τον οικονομολόγο Τζόελ Βάλντφογκελ. Η άποψή του, ότι κάθε χρόνο ξοδεύουμε **περισσότερα** χρήματα για δώρα απ' όσο πιστεύουν οι παραλήπτες τους, αποδεικνύει την υπεραξία των δώρων και των γιορτών. Σύμφωνα με την άποψή του, οι ηλικιωμένοι ψωνίζουν άχρηστα, ακριβά δώρα στους νεότερους, επειδή έχουν χάσει την επαφή τους με τις ανάγκες της νέας γενιάς. Αλλά και τα ζευγάρια που ζουν μαζί χρόνια αγοράζουν δώρα κοινής προσδοκίας, όχι αυταπάρησης.

Η συζήτηση γύρω από τα άχρηστα δώρα είναι ευνόητη. Έχει επηρεάσει το καταναλωτικό κοινό κι έχει δημιουργήσει ένα νέο είδος «ευαισθησίας». Η αποδοχή του δώρου, όπως και η χρησιμότητά του, είναι σημαντική· έχει περισσότερο από ποτέ συναισθηματικές αντηχήσεις. Και οικονομικές επίσης. Το καλό δώρο είναι το ακριβό δώρο. Το αποδεικνύει μια έρευνα των Σόνικ και Χέμενγουεϊ στην οικονομική σελίδα του πρωτοχρονιάτικου «Νιου Γιόρκερ»: το σβήσιμο της τιμής, η έμμονη ιδέα πως ο παραλήπτης του δώρου ίσως **ανακαλύψει** πόσα πληρώσαμε (ποιο είναι δηλαδή το «κοστολόγιο» της σχέσης), αποδεικνύει ότι τα **ακριβά** δώρα φανερώνουν το ενδιαφέρον πιο πειστικά από τα φτηνά. Έτσι εξηγείται και η απογοήτευση, όταν τα ακριβά

ΑΡΧΗ 2ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ

δώρα δεν **ενθουσιάζουν** τους παραλήπτες. Ίσως γι' αυτό ανθούν τα τελευταία χρόνια οι κάρτες δώρων, μια ήπια και κοινωνικά αποδεκτή μορφή ανταλλαγής μετρητών. Οι κάρτες δώρων λένε με ευγενικό τρόπο: «Αφού είσαι εξ ορισμού ανικανοποίητος, πάρε ό,τι θέλεις και ξεφορτώσου με».

Οι παρατηρήσεις των Αμερικανών οικονομολόγων είναι πολύ ενδιαφέρουσες, για έναν πρόσθετο λόγο: ποτέ άλλοτε η Ευρώπη δεν έμοιαζε τόσο πολύ με την Αμερική στην καταναλωτική της συμπεριφορά. Τις προάλλες, περνώντας μπροστά από ένα πολυκατάστημα, είδα ωραίες, ανθεκτικές βαλίτσες που πωλούνταν προς 10 ευρώ. «Ωραία δώρα», σκέφτηκα, «φαίνονται πιο ακριβά απ' όσο είναι», σκέψη που μου θύμισε πόσο με είχε ενθουσιάσει και αναστατώσει η Αμερική στα τέλη της δεκαετίας του '80. Όλα ήταν μεγάλα, φτηνά και από μια άποψη χρήσιμα, τόσο φτηνά και τόσο χρήσιμα που δεν ήξερες τι να τα κάνεις. Η αίσθηση ότι τα αγαθά χαρίζονται, κάτι άγνωστο στην αγορά της Ευρώπης, δημιούργησε ένα αίσθημα λαϊμαργίας και ταυτόχρονου κορεσμού. Ήταν προφητική στιγμή: προεξοφλούσε το δικό μας αμερικανικό όνειρο, την **αύξηση** των προσφορών, τις «sales», την ευρωπαϊκή λαϊμαργία και τον ευρωπαϊκό κορεσμό.

Η παγκοσμιοποίηση θα επέλθει πιθανότατα, αν χάσουμε αυτό το τελευταίο αντανάκλαστικό: το να ελέγχουμε τη συνείδησή μας **διαρκώς**, το να θυμόμαστε πώς ζούσαμε κάποτε, τι είναι δεδομένο, κοινωνικά επιβεβλημένο, τι εξαρτάται από εμάς. Η **απώλεια** των γιορτών με οικονομικούς και συναισθηματικούς όρους θα είναι μικρότερη, αν την συζητάμε και την ελέγχουμε. Αν δεν τη θεωρούμε ένα ακόμη **αναγκαίο** κακό.

Επιφυλλίδα της Αμάντας Μιχαλοπούλου

Εφημερίδα «Καθημερινή» 06-01-07

(Διασκευή)

-
- **προσδοκία:** ελπίδα, απαντοχή
  - **αυταπάρνηση:** αυτοθυσία
  - **κορεσμός:** το σημείο στο οποίο κάτι είναι πλήρες, εντελώς γεμάτο
  - **«sales»:** εκπτώσεις

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

A. Να γράψετε στο τετράδιό σας την περίληψη του κειμένου που σας δόθηκε (100 - 120 λέξεις).

Μονάδες 25

B.1. Να αναπτύξετε σε μια παράγραφο 80-100 λέξεων το παρακάτω απόσπασμα της δεύτερης παραγράφου: «**οι ηλικιωμένοι ψωνίζουν άχρηστα, ακριβά δώρα στους νεότερους, επειδή έχουν χάσει την επαφή τους με τις ανάγκες της νέας γενιάς**».

Μονάδες 10

B.2.α. Να δώσετε έναν τίτλο στο κείμενο που σας δόθηκε. (Μονάδες 5)

β. Να εντοπίσετε και να γράψετε στο τετράδιό σας την επίκληση στην αυθεντία που υπάρχει στη δεύτερη παράγραφο του κειμένου. (Μονάδες 5)

Μονάδες 10

B.3.α. Να δώσετε ένα συνώνυμο για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις χωρίς να αλλάξει το νόημα του κειμένου: **χαρούμενα, ανακαλύψει, διαρκώς, απώλεια, αναγκαίο.** (Μονάδες 5)

β. Να δώσετε ένα αντώνυμο για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου: **πριν, περισσότερα, ακριβά, ενθουσιάζουν, αύξηση.** (Μονάδες 5)

Μονάδες 10

B.4. Να δικαιολογήσετε τη χρήση των εισαγωγικών στις παρακάτω φράσεις της τρίτης παραγράφου: **ένα νέο είδος «ευαισθησίας», το «κοστολόγιο» της σχέσης.**

Μονάδες 5

Γ. Το επόμενο τεύχος του περιοδικού του σχολείου σας θα περιλαμβάνει αφιέρωμα με θέμα «Το δώρο στη σύγχρονη εποχή». Να γράψετε ένα άρθρο 500 - 600 λέξεων στο οποίο να αναφέρετε για ποιους λόγους οι άνθρωποι προσφέρουν δώρα και από ποιους παράγοντες επηρεάζεται αυτή η προσφορά στις σύγχρονες καταναλωτικές κοινωνίες.

Μονάδες 40

ΟΛΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟΥΣ

1. Στο τετράδιο να γράψετε μόνο τα προκαταρκτικά (ημερομηνία, εξεταζόμενο μάθημα). Να μην αντιγράψετε τα θέματα στο τετράδιο.
2. Να γράψετε το ονοματεπώνυμό σας στο επάνω μέρος των φωτοαντιγράφων αμέσως μόλις σας παραδοθούν. Δεν επιτρέπεται να γράψετε οποιαδήποτε άλλη σημείωση. Κατά την αποχώρησή σας να παραδώσετε μαζί με το τετράδιο και τα φωτοαντίγραφα, τα οποία και θα καταστραφούν μετά το πέρας της εξέτασης.
3. Να απαντήσετε **στο τετράδιό σας** σε όλα τα θέματα.
4. Να γράψετε τις απαντήσεις σας μόνο με μπλε ή μόνο με μαύρο στυλό ανεξίτηλης μελάνης.
5. Κάθε απάντηση τεκμηριωμένη είναι αποδεκτή.
6. Διάρκεια εξέτασης: Τρεις (3) ώρες μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.
7. Χρόνος δυνατής αποχώρησης: Μία (1) ώρα μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων και όχι πριν τις 17:00.

ΕΥΧΟΜΑΣΤΕ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

ΤΕΛΟΣ ΜΗΝΥΜΑΤΟΣ